

CUMHURBAŞKANI ÖZAL BİR YASAYI GERİ GÖNDERDİ

★ *Cumhurbaşkanı Özal, Hakimler ve Savcılar Kanunu ile Avukatlık Kanununda değişiklik yapan kanunun, bu iki kanun arasında çelişki yaratacak nitelikte görüldüğünü bildirdi.*

31 MART 1991'DE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

ANAP	276
SHP	82
DYP	60
HEP	11
SBP	4
DMP	2
ANADOLU PAR. (AP)	2
BAĞIMSIZ	2
BOŞ	11

Canver HEP'ten istifa etti, Çeliker ve Özalp Anadolu Partisine girdi

Mart ayı içinde Meclis'teki siyasi partilerin milletvekili sayılarında bazı değişiklikler oldu. Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in istifası ile HEP'in milletvekili sayısı 11'e inerken yeni kurulan Anadolu Partisi de TBMM'deki iki milletvekili ile temsil edilmeye başlandı. Anadolu Partisi'nin TBMM'deki üyeleri Siirt Milletvekili Zeki Çeliker ile Samsun Milletvekili Hüseyin Özalp.

Cumhurbaşkanı Turgut Özal TBMM'de 27 Şubat günü kabul edilen ve Hakimler ve Savcılar Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrası ile Avukatlık Kanununun 5 inci maddesinin (b) bendinin değiştirilmesini öngören kanunu bir kez daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderdi.

Cumhurbaşkanlığından 7 Mart günü TBMM Başkanlığına gönderilen yazıda getirilen yeni düzenlemenin Hakimler ve Savcılar Kanunu ile Avukatlık Kanunu arasında çelişki yaratacak nitelikte görüldüğü bildirildi. Cumhurbaşkanlığının, kanunu geri gönderme gerekçesinde özetle şu görüşler savunuldu :

"Hakimler ve Savcılar Kanununun 32 nci Maddesinde göre meslek hayatı boyunca bir defa dahi yer değiştirme cezası alan bir hakim veya savcının birinci sınıfa ayrılması mümkün değildir. Bunun sonucu olarak, yer değiştirme cezası alan bir hakim ve savcının Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilmesi ve Adalet Bakanlığında genel müdür, Teftiş Kurulu Başkanı, Müsteşar Yardımcısı ve Müsteşar olması kanunen imkansızdır.

Bunun yanında 2802 sayılı Kanunun derece terfiini düzenleyen 21 inci maddesinde de, bu tür yer değiştirme cezası alanların derece yükselmesine tabi tutulamayacakları açıklanmıştır.

Bu kadar önemli bir mahiyet arzeden bir konuda Hakimler ve Savcılar Kanununun mevcut maddeleri bir tarafa bırakılarak, yer değiştirme cezalarının uygulanmasında da, silme esasının getirilmesinin ne derece yerinde olduğu Yüce Meclisin takdirlerine sunulmaktadır.

Konuyu bir misalle anlatmak gerekirse; 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 68 inci Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi gereğince, kusurlu veya uygunsuz hareket ve ilişkileri ile mesleğin şeref ve nüfuzunu veya şahsi onur ve saygısını yitirmesinden dolayı hakkında Anayasal bir kuruluş olan Hakimler

ve Savcılar Yüksek Kurulunca yer değiştirme cezası verilen bir kişi, aradan yedi yıl geçtikten sonra (mesleğin şeref ve nüfuzunu veya şahsi onur ve saygınlığını yitirmiş) olmasına rağmen bu tür bir disiplin cezasının sicilinden silinerek terfiine ve birinci sınıfa ayrılmasına imkân sağlanmasının yerinde olup olmadığını düşünmek gerekmektedir.

Avukatlık Kanununun 5 inci maddesinin (b) bendinde yapılan değişiklik, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikten kaynaklanmaktadır.

Genel kaide olarak hakimlik ve savcılık mesleğinden çıkarılan kişilerin avukat olmaları mümkün değildir.

Avukatlığın amacı, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 2 nci maddesinde de açıklandığı gibi; hukukî münasebetlerin düzenlenmesine, her türlü hukukî mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesine ve genellikle hukuk kurallarının tam olarak uygulanması hususunda yargı organları ve hakemlerle resmi ve özel kurul ve kurumlara yardım etmektedir.

Avukat, bu amaçla hukukî bilgi ve tecrübesini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis etmektedir.

Yukarıda da arz edildiği gibi, Hakimler ve Savcılar Kanununa göre yer değiştirme cezası alan bir hakim ve savcının terfi etmesi mümkün değildir. Bu şekilde birden fazla yer değiştirme cezası alan bir kişi de Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca meslekten çıkarılmaktadır.

Kabul edilen bu madde ile meslekten çıkarılan bir kişi hakimlik ve savcılık görevini yapamaz duruma gelmiş iken, aynı derecede önemli olan ve kamu hizmeti niteliğinde sayılan avukatlık yapabilecektir.

Getirilen bu düzenleme Hakimler ve Savcılar Kanunu ile Avukatlık Kanunu arasında bir çelişki yaratacak nitelikte görülmektedir."